

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
до екзамену з нормативного курсу
«Історія України першої половини ХХ ст.»
(для студентів спеціальності 032 «Історія та археологія»)

1. Історіографія проблеми «Політичне та економічне становище українських земель на початку ХХ ст.».
2. Особливості соціально-економічного розвитку України на поч. ХХ ст. Соціальна стратифікація українського суспільства.
3. Виникнення партійно-політичної системи. Діяльність політичних партій на початку ХХ ст.
4. Історіографія проблеми «Робітничий, селянський і загальнодемократичний рух в Україні напередодні Першої світової війни».
5. Розгортання соціальної боротьби в Україні у роки революції 1905–1907 рр.
6. Піднесення національно-культурного руху. Діяльність політичних партій та громадських організацій в Наддніпрянській Україні (1905–1914 рр.).
7. Національно-культурний рух на західноукраїнських землях. Роль політичних партій і громадських організацій у суспільно-політичному житті краю (1900–1914 рр.).
8. Історіографія проблеми «Україна в Першій світовій війні (1914–1916 рр.)».
9. Українські землі напередодні Першої світової війни. Україна в планах воюючих сторін.
10. Хід військових дій на території України в 1914–1916 рр.
11. Мобілізація українців в армії воюючих сторін в період Першої світової війни. Українські січові стрільці.
12. Східна Галичина і Північна Буковина в умовах російської окупації. Повсякденне життя українства в умовах Першої світової війни.
13. Український національний рух у роки Першої світової війни. Діяльність політичних партій в воєнний період, їх відношення до війни.
14. Політична і господарська криза в Російській імперії у 1916 – лютому 1917 рр. Загострення українського питання в Австро-Угорщині.
15. Українська культура і духовне життя на початку ХХ ст. (освіта, наука, література, мистецтво, архітектура, театр, музика ін.).
16. Історіографія проблеми «Українська революція (1917 – початок 1918 рр.)».
17. Лютнева революція в Росії і становище в Україні після повалення царизму. Масові українські маніфестації та їх гасла.

18. Періодизація Української революції. Її причини, характер і рушійні сили.
19. Утворення та конституювання Української Центральної Ради у вищий політичний орган влади в Україні. Її партійний склад і політична програма.
20. М. Грушевський. В. Винниченко: політичні портрети.
21. Структурування національного руху весною 1917 р. Діяльність українських і загальноросійських політичних партій в Україні та їх боротьба за вплив на місцеве населення.
22. Український Національний конгрес 1917 р.
23. I Всеукраїнський військовий з'їзд та процес українізації армії. Українська делегація до Петрограду та її наслідки.
24. Другий Всеукраїнський військовий з'їзд. I Універсал Центральної Ради. Утворення Генерального Секретаріату.
25. Порівняйте українську поїздку до Петрограду (на чолі з Винниченком) та російську до Києва (на чолі з Церетелі). Виявіть особливості українського питання в концепціях Тимчасового уряду, російських кадетів та соціалістів.
26. «Статут вищого управління України», «Тимчасова інструкція Генерального секретаріату Тимчасового уряду»: порівняльний аналіз.
27. Урядова політична криза влітку 1917 р. Збройний виступ самостійників.
28. З'їзд поневолених народів Росії у Києві та його історичне значення.
29. Наростання процесів українізації армії восени 1917 р. «Вільне козацтво».
30. Україна в умовах більшовицької революції в Росії. III Універсал. Проголошення Української Народної Республіки. Державотворча діяльність Центральної Ради в умовах проголошеної УНР.
31. Перший Всеукраїнський з'їзд рад: конфлікт інтересів.
32. Проголошення у Харкові радянської влади. Перший радянський уряд України. Соціально-політична база більшовизму в Україні.
33. Загострення відносин між Центральною Радою і більшовицьким режимом. Агресивна війна радянської Росії проти УНР. Бій під Крутами. Повстання робітників заводу «Арсенал».
34. Перша спроба радянзації України та наростання опору проти «червоного терору».
35. Зовнішньополітична діяльність уряду УНР. Переговори у Бресті. Брест-Литовський мирний договір.
36. Причини проголошення IV Універсалу, його зміст та наслідки.
37. Урядова криза лютого-березня 1918 р. Діяльність німецької військової адміністрації на Україні.
38. Конституція УНР 1918 р.
39. Причини падіння Української Центральної Ради та її історичне значення.

40. Національно-культурне будівництво і релігійне життя в період Центральної Ради.
41. Історіографія проблеми «Українська держава Павла Скоропадського».
42. Встановлення гетьманату.
43. Павло Скоропадський: політичний портрет.
44. Внутрішня політика гетьмана П.Скоропадського.
45. Перетворення у сфері культури в період гетьманату.
46. Зовнішньополітичні відносини Української Держави.
47. Наростання антигетьманського опору в Україні.
48. Історіографія проблеми «Україна в добу Директорії».
49. Утворення Директорії. Антигетьманське повстання. Відречення гетьмана від влади. Вступ військ Директорії до Києва.
50. В. Винниченко: політичний портрет.
51. С. Петлюра: політичний портрет.
52. Державотворча діяльність Директорії. Отаманщина. Єврейські погроми.
53. Більшовицька агресія проти УНР (кінець 1918 – початок 1919 р.). Війська Антанти на півдні України. Зовнішньополітична концепція УНР.
54. Конгрес трудового народу. Акт злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки.
55. Становище Української Народної Республіки взимку-навесні 1919 р. Законотворча діяльність уряду УНР.
56. Воєнно-політична обстановка в Україні влітку-восени 1919 р.
57. Державний устрій в кінці 1919–1920 рр. Внутрішня політика УНР.
58. Зовнішня політика УНР (1920–1921 рр.). Варшавський і Ризький договори, їх оцінка в історіографії. Причини поразки Директорії.
59. Історіографія проблеми «Західноукраїнська Народна Республіка».
60. Причини і хід національно-демократичної революції на західноукраїнських землях. Листопадовий зрив. Проголошення ЗУНР.
61. Д. Вітовський: політичний портрет.
62. Організація державної влади. Внутрішня політика ЗУНР.
63. Заходи уряду ЗУНР у національній і культурно-духовній сферах.
64. Є. Петрушевич: політичний портрет.
65. Воєнно-політичне становище ЗУНР у 1918–1919 рр. Українсько-польська війна: причини, хід, наслідки.
66. Міжнародно-правовий статус Східної Галичини в 1919–1921 рр.
67. Причини поразки національно-демократичної революції на західноукраїнських землях. Історичне значення ЗУНР.

68. Здобутки і прорахунки українських урядів в період національно-демократичної революції (1917–1921 рр.). Історичне значення Української революції.
69. Історіографія проблеми «Радянська Україна (1919–1920 рр.)».
70. Ідейно-теоретичні основи і соціально-економічна стратегія більшовицького режиму на початку 1919 р.
71. Окупація радянськими військами України в кінці 1918 – на початку 1919 рр. Утвердження більшовицького режиму в Україні.
72. Х. Раковський: політичний портрет.
73. Радянське державне будівництво 1919 р. Націонал-комуністичні течії в Україні.
74. Соціально-економічна політика уряду УСРР у 1919 р. Антибільшовицький повстанський рух.
75. Відновлення більшовицького режиму у 1920 р. Становлення однопартійної системи в радянській Україні.
76. Воєнний комунізм зразка 1920 р. «Червоний терор».
77. Україна в зовнішньополітичній концепції радянської Росії у 1920 р.
78. Розвиток культури в радянській Україні (1919–1921 рр.).
79. Політична доктрина відродження «єдиної великої і неділимої» Росії. А. Денікін. Українські сили у боротьбі з білими арміями Денікіна.
80. Наступ П. Врангеля в Україні. Переговори делегації УНР з врангелівськими представниками у 1920 р. Поразка білогвардійських сил Врангеля. Махновські повстанські загони. «Червоний терор в Криму».
81. Н. Махно: політичний портрет.
82. «Українізація»: нормативно-правова база, причини, суть і наслідки згорання.
83. Культура і духовне життя в роки непу. Політика більшовиків у галузі культури. Партійно-державний контроль над культурою. Становище інтелігенції. Початок створення «нової інтелігенції».
84. НЕП і Україна: історіографія, нормативно-правова база, плюси і мінуси у проведенні. Кооперативний соціалізм.
85. Утвердження сталінського тоталітарного режиму у 1920-х рр. Становлення радянської номенклатури.
86. Особливості індустріалізації в УРСР.
87. Поворот до суцільної колективізації. Розкуркулювання. Опір селянства колективізації. Деградація сільськогосподарського виробництва в одержавлених колгоспах.
88. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні. Масштаби та наслідки голодомору. Історіографія.

89. Антицерковна політика радянської влади у 1920–1930-х рр.
90. Українські землі в складі Польщі. Правовий статус Східної Галичини. Становище північно-західних українських земель (Волинь, Полісся, Підляшшя). Спроби денаціоналізації українського населення.
91. Українські землі у складі Румунії: соціально-економічне, політичне і культурно-релігійне становище.
92. Закарпаття у складі Чехословаччини: соціально-економічне, політичне і культурно-релігійне становище.
93. Діяльність політичних партій Західної України у міжвоєнний період.
94. Причини створення та організаційне оформлення ОУН. Ідеолого-політичні засади ОУН, соціально-економічна і культурна програми. Методи боротьби українських націоналістів у кінці 1920–1930-х рр. Історіографія проблеми «Становлення українського націоналізму»
95. Радянофільство у Східній Галичині: етапи міжвоєнного періоду.
96. Українсько-польський діалог у міжвоєнний період. УНДО.
97. Соціально-економічне життя західноукраїнських земель у 1920–1930-х рр.
98. Культурне і релігійне життя в Західній Україні у 1920–1930-х рр.
99. Культурне і релігійне життя на Наддніпрянщині у міжвоєнний період.
100. «Розстріляне відродження».
101. Система репресій в УРСР у 1929–1938 рр.
102. Соціально-економічне становище УРСР у другій половині 1930-х рр.
103. Портретна галерея діячів науки і літератури в Україні у міжвоєнний період.